

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS. 411.002.02.2022

Pani
Krystyna Lewkowicz
Prezes
Fundacji „Obywatelski Parlament Seniorów”
ul. Gruszy 32
04-779 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

D/22/504 Realizacja programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz wybrane organizacje pozarządowe

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja „Obywatelski Parlament Seniorów” ul. Gruszy 32, 04-779 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krystyna Lewkowicz, Prezes Fundacji „Obywatelski Parlament Seniorów”, od dnia 1 lipca 2016 r. (akta kontroli t. 1, str. 26)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prawidłowość przygotowania i wykonania zadania publicznego określonego w umowie. 2. Osiągnięcie zakładanych efektów i ocena metod ich pomiaru.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2022 (do 31 października 2022 r.)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontroler	1. Rafał Przedmojski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/63/2022 z 29 września 2022 r. (akta kontroli t. 1, str. 1)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

NIK pozytywnie ocenia realizację zadań publicznych przez Fundację „Obywatelski Parlament Seniorów”³ w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025⁴ organizowanego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej⁵ w zakresie przygotowania i osiągniętych efektów. Dzięki realizacji zadań „Inspirowanie aktywności obywatelskiej i rozwój organu ogólnopolskiego rzecznictwa interesów seniorów” oraz „Centrum Dialogu i Integracji Społecznej Obywatelskiego Parlamentu Seniorów” w latach 2021-2022 uzyskano wzrost partycypacji społecznej seniorów poprzez ich udział w sesjach plenarnych ruchu społecznego Obywatelski Parlament Seniorów⁶ w Senacie RP w 2021 r. (140 delegatów OPS) i w Sejmie RP w 2022 r. (460 delegatów OPS). Realizowane działania wpłynęły na rozwój struktur OPS, m.in. powstały trzy nowe delegatury OPS. Wyraźnie wzrosła też aktywność seniorów uczestniczących w ruchu społecznym OPS. Miarą tej aktywności, w ciągu ostatniego roku, był ponad dwukrotny wzrost liczby unikalnych użytkowników (do 92,8 tys. odwiedzających) strony internetowej Fundacji przy jednoczesnym pięciokrotnym

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: Fundacja

⁴ Uchwała nr 167 Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 (M.P. poz. 1125).

⁵ Dalej: Minister; skrót dla Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej: MRiPS.

⁶ Dalej: OPS.

wzroście ich aktywności (tj. do 621,0 tys. odwiedzin) w sieci www. Świadczy to o właściwym wykorzystaniu przez Fundację dostępnych technik informacyjnych.

Jednocześnie NIK negatywnie ocenia przyjęty przez Fundację w polityce rachunkowości sposób prowadzenia i księgowania kosztów zadań publicznych polegający na księgowaniu kosztów na kontach rodzajowych, bez rozdzielania ich na źródła finansowania, tj. granty, dotacje, darowizny. Dodatkowa dokumentacja finansowa, wskazująca na realizowanie zadań publicznych przez Fundację, prowadzona była poza księgami rachunkowymi Fundacji, w arkuszu kalkulacyjnym Excel. Brak określenia w polityce rachunkowości Fundacji systemów informatycznych używanych do księgowania i ochrony danych oraz planu kont adekwatnego do prowadzonej przez Fundację działalności był naruszeniem przepisów art.10 ust. 1 pkt 3 lit a i b oraz art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷. Natomiast umieszczenie na dowodach księgowych dekretacji wynikających z dodatkowej dokumentacji finansowej, prowadzonej poza księgami rachunkowymi Fundacji stanowiło naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 uor, tj. na dowodach księgowych powinny znajdować się dekretacje wynikające z prowadzonych ksiąg rachunkowych Fundacji. W rezultacie przyjętego przez Fundację sposobu prowadzenia i księgowania zadań publicznych w księgach rachunkowych Fundacji nie było żadnej informacji o realizowanych przez Fundację zadaniach publicznych. Inne stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły naruszenia niektórych zapisów Regulaminu otwartego konkursu ofert w ramach programu wieloletniego na rzecz osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025⁸, w tym dokumentowania wykonanych zadań publicznych i dokonywania płatności za część umów o dzieło gotówką, zamiast przelewem.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prawidłowość przygotowania i wykonania zadania publicznego określonego w umowie

Opis stanu faktycznego

1.1. Fundacja została utworzona 1 lipca 2016 r. Celem Fundacji było m.in.: współpraca z Sejmem i Senatem RP, organami władzy publicznej, jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami pozarządowymi realizującymi cele zbieżne z działalnością OPS; inicjowanie i wspieranie nowatorskich rozwiązań w różnorodnych dziedzinach życia społecznego, w tym rzecznicstwo interesów środowisk senioralnych; propagowanie wykorzystania nowoczesnych technologii dla zapewnienia wysokiej jakości życia i bezpieczeństwa osób starszych; rozwijanie i umacnianie postaw ukierunkowanych na rozwój społeczeństwa obywatelskiego i różnorodnej aktywności osób starszych¹⁰.

Prezes Fundacji była członkiem Rady ds. Polityki Senioralnej przy Ministrze na lata 2016-2020 i 2020-2024. Ponadto współpracowała z Biurem Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy w ramach Branżowej Komisji Dialogu Społecznego ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku, umów na prowadzenie Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz programu „Akademia Liderów 60+”.

(akta kontroli t. 1, str. 19-20, 25, 29, t. 2, str. 477-478, 713-716)

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm. dalej: uor.

⁸ Dalej: regulamin konkursu.

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ § 6 Statutu Fundacji z dnia 6 czerwca 2016 r.

Fundacja wzięła udział w edycji 2021 i 2022 otwartego konkursu ofert w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025, organizowanym przez Ministra.

Fundacja złożyła ofertę realizacji zadania publicznego w edycji konkursu 2021 w dniu 12 marca 2021 r. „Inspirowanie aktywności obywatelskiej i rozwój organu ogólnopolskiego rzecznictwa interesów seniorów”¹¹ na kwotę 202,4 tys. zł. Oferta uzyskała 200 pkt¹² w skali do 210 pkt. W wyniku negocjacji przeprowadzonych w MRiPS z opiekunem projektu Fundacja zaktualizowała kosztorys i harmonogram w dniu 12 lipca 2021 r. i otrzymała dotację w kwocie 157,5 tys. zł., tj. 77,8% oferty pierwotnej. Wkład własny osobowy wynosił 18,0 tys. zł, tj. 11,4% wartości dotacji. Suma kosztów realizacji 15 zadań merytorycznych wynosiła 158,3 tys. zł, a kosztów administracyjnych 17,2 tys. zł. W edycji konkursu 2022 r. Fundacja złożyła w dniu 5 lutego 2022 r. ofertę na realizację zadania „Centrum Dialogu i Integracji Społecznej Obywatelskiego Parlamentu Seniorów”¹³ na kwotę 250,0 tys. zł. Oferta uzyskała 195 pkt w skali do 210 pkt. W wyniku negocjacji w MRiPS z opiekunem projektu Fundacja zaktualizowała kosztorys i harmonogram w dniu 29 maja 2022 r. na 90,0 tys. zł, tj. 36% oferty pierwotnej. Wkład własny wynosił 10,2 tys. zł¹⁴, tj. 11,3% wartości dotacji. Koszty realizacji ośmiu zadań merytorycznych wynosiła 81,4 tys. zł, a koszty administracyjne 18,8 tys. zł.

Oba projekty dotyczyły realizacji zadań z drugiego priorytetu programu „Aktywni+”, tj. partycypacji społecznej¹⁵ i były składane za pośrednictwem generatora ofert Aktywni+. Oferty Fundacji złożone do MRiPS były złożone w terminie składania ofert i były zgodne z wymaganiami regulaminu konkursu (Część C, załącznik nr 1). Opis działań zawarty w ofercie był spójny z harmonogramem i kosztorysem. W wyniku przeprowadzonych w MRiPS negocjacji część działań została połączona lub nie została przewidziana do finansowania w ramach kosztów¹⁶. Powodem tych zmian było przyznanie przez MRiPS niższych, od wnioskowanych przez Fundację, środków finansowych na wykonanie tych zadań publicznych.

(akta kontroli t. 1, str. 54-88, 145-163, 191-202, t. 2, str. 711, 762, 764)

W związku ze złożoną ofertą, w dniu 2 sierpnia 2021 r. Fundacja zawarła umowę nr 492/2021/Aktywni+ o realizację zadania publicznego z MRiPS, o której mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁷ pn. „Inspirowanie aktywności obywatelskiej i rozwój organu ogólnopolskiego rzecznictwa interesów seniorów”. Termin realizacji zadania i poniesienia wydatków określono od 1 maja 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

(akta kontroli t. 1, str. 164-165)

W związku ze złożoną ofertą, w dniu 27 czerwca 2022 r. Fundacja zawarła umowę o realizację zadania publicznego z MRiPS, o której mowa w art. 16 ust. 1 uodppw pn. „Centrum Dialogu i Integracji Społecznej Obywatelskiego Parlamentu Seniorów” nr 22/2022/Aktywni+. Termin realizacji zadania i poniesienia wydatków określono od dnia 1 kwietnia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

(akta kontroli t. 1, str. 203-204)

¹¹ Dalej: zadanie nr 492/2021/Aktywni+.

¹² Oferty były oceniane przez dwie osoby oceniające. W przypadku znacznych różnic oferty byłyby oceniane przez dodatkową osobę oceniającą.

¹³ Dalej: zadanie nr 22/2022/Aktywni+.

¹⁴ W tym wkład własny finansowy 1,0 tys. zł oraz wkład własny osobowy 9,2 tys. zł.

¹⁵ Priorytetami Programu Aktywni+ były: Aktywność społeczna (P1), Partycypacja społeczna (P2), Włączenie cyfrowe (P3) i Przygotowanie do starości (P4).

¹⁶ W ofercie na wykonanie zadania nr 492/2021 zawarto w planie i harmonogramie działanie nr 9 i 10, które w zestawieniu kosztów figurują wspólnie w działaniu I.A.26. W ofercie na wykonanie zadania nr 22/2022 zawarto w planie i harmonogramie działanie 6, którego nie wykazano w kosztach oferty. Zrealizowano to działanie w ramach innych punktów kosztorysu.

¹⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, ze zm., dalej: uodppw.

Na podstawie zawartych umów, Minister przekazał 157,5 tys. zł w dniu 9 sierpnia 2021 r. na realizację zadania nr 492/2021/Aktywni+ oraz 90,0 tys. zł w dniu 30 czerwca 2022 r. na realizację zadania nr 22/2022/Aktywni+ na wydzielony rachunek bankowy Fundacji.

(akta kontroli t. 1, str. 236, 240)

Na wydzielonym rachunku bankowym Fundacji, na które w dniu 30 czerwca 2022 r. Minister przekazał dotację wynikającą z umowy nr 22/2022/Aktywni+ stwierdzono wcześniejsze i późniejsze wpłaty z innych kont. Wynikały one m.in. z realizacji projektu przed jego rozpoczęciem (zgodnie z umową), a następnie refundacji wydatków oraz płatności zobowiązań wobec urzędu skarbowego z konta podstawowego, a następnie ich refundacji z konta projektu.

(akta kontroli t. 1, str. 373-374)

W trakcie realizacji projektu Fundacja nie została wezwana do złożenia sprawozdania częściowego z realizacji zadania publicznego nr 492/2021/Aktywni+. Monitoring z realizacji zadania publicznego nr 22/2022/Aktywni+ został przeprowadzony w dniu 14 października 2022 r. Podstawowe zadania zostały zrealizowane lub ich wykonanie było zaawansowane. Nie było ryzyka, że jakieś zadanie projektu nie zostanie wykonane.

(akta kontroli t. 2 str. 661-686, 766)

Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego¹⁸ nr 492/2022/Aktywni+, złożono w dniu 8 stycznia 2021 r., zgodnie z terminem wskazanym w umowie o realizację zadania publicznego, wraz z załącznikami dotyczącymi pracy wolontariuszy¹⁹. Zakres zadania nie został zmieniony w stosunku do oferty. Środki dotacji zostały wydatkowane w całości. Sprawozdanie zostało zatwierdzone przez MRiPS w dniu 16 lutego 2022 r.

(akta kontroli t. 1, str. 176-190, t. 2, str. 643, 768)

Ankieta monitorująca realizację programu, o której mowa w regulaminie konkursu (Część A, Rozdział VIII, pkt 5), została wykonana w trakcie realizacji zadania publicznego nr 492/2021/Aktywni+, ale nie została przekazana w terminie 30 dni od wykonania zadania. Ankiety wraz z raportem z ewaluacji zadania²⁰. Fundacja przesłała do MRiPS w trakcie kontroli, w dniu 17 listopada 2022 r. Ustalenia w tym zakresie przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 92, t. 2, str. 637-648, 755)

Fundacja nie składała do MRiPS ramowego planu przeciwdziałania skutkom COVID-19, stanowiącego załącznik nr 4 do regulaminu konkursu. W trakcie realizacji zadań publicznych stosowano odpowiednie środki zapobiegawcze (mniejsze grupy na spotkaniach, odstępy na szkoleniach, maseczki, dezynfekcja, przestrzeganie uczestników przed witaniem się z podaniem rąk, część wykładów poprowadzono on-line). Nie było problemów z realizacją zadań związanych z pandemią COVID-19.

(akta kontroli t. 2 str. 645, 766)

Fundacja wykonała i udokumentowała zadanie publiczne nr 492/2021/Aktywni+ w okresie przewidzianym umową, zgodnie z postanowieniami zawartymi w ofercie, umowie, sprawozdaniu oraz regulaminie konkursu, osiągając rezultaty:

- działanie nr 1. Promocja i reklama projektu została przeprowadzona w prasie senioralnej²¹, stronie internetowej Fundacji, promowano projekt na wizytach studyjnych, dziewięciu konferencjach regionalnych. Opracowano plakat,

¹⁸ Dalej: sprawozdanie.

¹⁹ Wkład własny osobowy.

²⁰ Raport z ewaluacji zadania i badania ankietowe był działaniem nr I.A.14.1 zadania nr 492/2022/Aktywni+.

²¹ Panorama UTW SHG nr 3/11, miesięcznik Pokolenia nr 11/2021.

prezentację multimedialną, zaproszenia, programy, tezy do dyskusji plenarnych. Materiały przekazywano do delegatów OPS także drogą elektroniczną;

- działanie nr 2 i 3. Opracowano i przeprowadzono program szkoleń obywatelskich (80 godzin). Szkolenia odbywały się w czasie każdej konferencji regionalnej (9), a także w postaci ogólnodostępnych wykładów plenarnych;
- działanie nr 4. Opracowano, wydano drukiem i rozprowadzono w delegaturach OPS 500 szt. Vademecum Wiedzy Obywatelskiej;
- działanie nr 5 i 8. Przygotowano projekty nowelizacji ustawy o osobach starszych, ustawy o samorządzie gminnym, osobowości prawnej OPS. Przeprowadzono konsultacje społeczne i przeprowadzono ekspertyzy w tym zakresie;
- działanie nr 6 i 13. Przygotowano i zorganizowano VII sesję plenarną OPS w Senacie RP²²;
- działanie nr 7. Opracowano i wydrukowano deklaracje programowe OPS na VII sesję plenarną OPS, listy, zaproszenia i instrukcje dla delegatów OPS²³;
- działanie nr 9. Stworzono mapę powiązań organizacji i program współpracy OPS z innymi organizacjami senioralnymi, opracowano poradnik „Sieciowanie organizacji senioralnych na przykładzie Obywatelskiego Parlamentu Seniorów”²⁴; Przeprowadzono szkolenia z tego zakresu;
- działanie nr 10 i 13. Odbyto dziewięć konferencji regionalnych²⁵ połączonych z warsztatami, dyskusjami, spotkaniami ekspertów, moderowaniem dyskusji z zapewnieniem usług hotelowych i cateringu oraz zabezpieczeniem w materiały służące przeciwdziałaniu pandemii COVID-19²⁶;
- działanie nr 11. Opracowano wyniki projektu do prasy i mediów;
- działanie nr 12. Opracowano, wydano drukiem i rozprowadzono 500 szt. Biuletynu Informacyjnego OPS. Biuletyn zawierał historię ruchu obywatelskiego w Polsce, a także prezentację rządowego programu działań na rzecz seniorów;
- działanie nr 14. Przeprowadzono badanie ankietowe, w którym wzięło udział 106 osób oraz opracowano raport ewaluacyjny;
- działanie nr 15. Dotyczyło pracy wolontariuszy w projekcie.

(akta kontroli t. 1, str.156-162, 176-184, t. 2, str.551-658, 735-754, 756-760, 762-766)

Do dnia zakończenia działań kontrolnych²⁷ Fundacja zrealizowała najważniejsze działania zadania publicznego nr 22/2022/Aktywni+, tj.:

- działanie nr 1, 3, 4. Wyszukanie, wyposażenie, adaptacja lokalu na Centrum Dialogu i Integracji Społecznej oraz konferencja inauguracyjna działalności centrum. Centrum zostało otwarte 13 czerwca 2022 r.;
- działanie nr 5, 7, 8 związane z organizacją VIII sesji plenarnej OPS w Sejmie RP. W dniu 7 listopada 2022 r. przy udziale m.in. Marszałek Sejmu RP, Minister Rodziny i Polityki Społecznej oraz 460 delegatów OPS działania zostały zrealizowane;

²² VII sesja plenarna OPS w Senacie RP odbyła się 4 października 2021 r. w godzinach 11.00-15.30. Akredytowano 140 wybranych delegatów OPS oraz przygotowano pobyt i materiały dla nich (zorganizowano dojazd delegatów, catering, zabezpieczono ekipę ratowników medycznych, biuro informacyjne, 2 stanowiska wystawiennicze w foyer Senatu RP, materiały konferencyjne).

²³ Od 150 do 200 sztuk.

²⁴ Autorzy: dr. Jakub Jasiński, Florian Kott, Krystyna Lewkowicz, Adrian Oleksiak; liczba stron:16; wydanie opatrzone logo projektu.

²⁵ W ofercie było zobowiązanie do przeprowadzenia ośmiu konferencji regionalnych (wizyt studyjnych wraz z dojazdem, moderowaniem spotkań, hotelem, cateringiem).

²⁶ Zabezpieczenie sali, dezynfekcja, maseczki.

²⁷ 30 listopada 2022 r.

- działanie nr 2 i 8 związane z organizacją konferencji regionalnych w delegaturach OPS – zorganizowano 11 konferencji regionalnych w delegaturach OPS;
- działanie nr 6 Powstały dwie nowe delegatury OPS obejmujące województwo wielkopolskie i małopolskie²⁸.

(akta kontroli t. 1, str.193-200, t. 2, 660-678, 682-708)

Obowiązek informowania beneficjentów oraz osób zaangażowanych w realizację projektów o zakresie przetwarzania ich danych osobowych (Część A, Rozdział VIII, pkt 1 regulaminu konkursu) był realizowany przed rozpoczęciem spotkań przez koordynatora projektu lub prelegenta.

(akta kontroli t. 2 str. 764)

Fundacja nie prowadziła list obecności w przypadku wykładów plenarnych w auli²⁹, które mają co do zasady charakter otwarty lub w trakcie zajęć on-line.

(akta kontroli t. 2 str. 766)

Część list osób uczestniczących w konferencjach i spotkaniach nie zawierały części danych wymaganych przez regulamin konkursu (Część A, Rozdział III, pkt 6 ppkt 1) jak godziny zajęć³⁰, nazwisko prelegenta, podpis prelegenta, wiek słuchaczy³¹. Opis w sekcji „*Stwierdzone nieprawidłowości*”.

(akta kontroli t. 2 str. 626-635, 735-737, 756-760, 764, 766)

Materiały wytworzone w trakcie projektu np. Vademecum wiedzy obywatelskiej wydawano przy wielu okazjach np. klubach seniora, wykładach i spotkaniach, bez potwierdzenia ich odbioru na liście uczestników spotkania. Było to niezgodne z regulaminem konkursu (Część A, Rozdział III, pkt 6 ppkt 1). Ustalenia w tym zakresie przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 2, str. 764)

1.2. Działalność Fundacji objęta dotacją miała charakter nieodpłatny, zgodnie z art. 7 uodppw. Beneficjenci ostateczni nie ponosili żadnych opłat w związku z uczestnictwem w projekcie. Informacja o braku pobierania opłat, w przypadku realizacji przez Fundację projektu grantowego, była zamieszczona w Polityce Rachunkowości Fundacji. Informacja, że działania będą miały charakter nieodpłatny została zamieszczona w pkt VI ofert.

(akta kontroli t. 1, str. 13, 163, 201)

1.3. Fundacja na potrzeby realizacji zadania publicznego na podstawie umowy o dzieło w ramach:

- zadania nr 492/2021/Aktywni+ zatrudniła 12 osób;
- zadania nr 22/2021/Aktywni+ wg stanu na dzień 31 października 2022 r. zatrudniła 10 osób.

(akta kontroli t. 1, str. 303-353)

Wszystkie osoby zatrudnione przy realizacji powyższych zadań publicznych posiadały stosowne kwalifikacje (np. wykształcenie menadżerskie, informatyczne, techniczne, administracyjne) i doświadczenie w zakresie pozyskiwania funduszy i sponsorów, dziennikarstwa, fotografii, szkoleń i instruktażu umiejętności społecznych, dające rękojmię właściwej jakości realizowanych działań, które realizowały wcześniej podobne przedsięwzięcia. Prezes Fundacji wyjaśniła, że wysokość wynagrodzenia (cena i stawki) była negocjowana z opiekunem projektu na etapie ustalania budżetu

²⁸ OPS był przed realizacją projektu reprezentowany w 9 województwach.

²⁹ W przypadku sesji plenarnych w Senacie i Sejmie RP wszystkie osoby były akredytowane z wyprzedzeniem.

³⁰ Z dziewięciu przekazanych list obecności na konferencjach tylko jedna zawierała godziny zajęć.

³¹ Jedna lista.

projektu, adekwatnie do kwoty przyznanej dotacji. Na etapie realizacji projektów były zastosowane stawki zawarte w kosztorysie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób zatrudnionych w Fundacji w ramach realizacji zadania publicznego nr 492/2021/Aktywni+ w okresie od 1 maja 2021 r. do 31 grudnia 2021 r., oraz w ramach realizacji zadania publicznego nr 22/2022/Aktywni+ w okresie od 1 kwietnia 2022 r. do 31 października 2022 r., nie przekraczało 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego³² za rok poprzedni.

(akta kontroli t. 1, str. 303-305, 331-332)

Umowę z Prezes Fundacji podpisywał pełnomocnik zarządu ds. podpisywania umów z członkami zarządu.

(akta kontroli t. 2, str. 764)

Fundacja wypełniła zobowiązanie dotyczące wkładu własnego³³ w zadaniu nr 492/2021/Aktywni+, tj. jego wysokości co najmniej 10% wartości otrzymanej dotacji. W sprawozdaniu i załącznikach do sprawozdania wykazano wartość kosztów pokrytych z wkładu własnego osobowego w ramach nieodpłatnej dobrowolnej pracy (wolontariatu), udokumentowanej na podstawie zawartych dwóch porozumień o wykonywaniu świadczeń wolontariackich oraz kart pracy wolontariusza w kwocie 18,0 tys. zł (11,4% w stosunku do otrzymanej dotacji). Wartość kosztów pokrytych z wkładu osobowego była zgodna z regulaminem konkursu³⁴.

(akta kontroli t. 1, str. 183, 185-190)

1.4. Limit kosztów związanych z obsługą realizacji zadania publicznego nr 492/2021/Aktywni+ nie został przekroczony. Suma wszystkich kosztów realizacji zadania wyniosła 175,5 tys. zł, w tym: kwota dotacji 157,5 tys. zł, wkład osobowy 18,0 tys. zł. Udział kwoty dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego wyniósł 89,7%, udział wkładu osobowego w stosunku do otrzymanej kwoty dotacji wyniósł 11,4%. Z przekazanych przez Ministerstwo na rachunek bankowy środków Fundacja wydatkowała kwotę 140,3 tys. zł na koszty merytoryczne realizacji zadania, tj. 89% (wymagane co najmniej 80% dotacji) oraz kwotę 17,2 tys. zł na koszty administracyjne, tj. 10,9% (do 20% wartości dotacji).

Suma poniesionych kosztów merytorycznych, jaki i administracyjnych stanowiła 100% kwot zaplanowanych w harmonogramie i kosztorysie.

Z dotacji w kwocie 157,5 tys. zł Fundacja najwięcej wydatkowała na finansowanie zadań nr 6, 10 i 13, które dotyczyły najważniejszych projektów, tj. organizacji VII sesji plenarnej OPS w Senacie RP oraz w części 9 konferencji regionalnych. Na te trzy działania wydatkowano 74,6 tys. zł czyli 47,4% udzielonej dotacji. Wzrost kosztów zadań nie przekroczył, 10% wartości poszczególnych działań.

(akta kontroli t. 1, str. 183, 359-365)

Limit kosztów związanych z obsługą realizacji zadania publicznego nr 22/2022/Aktywni+ wg stanu na dzień 31 października 2022 r. wynosił 58,3 tys. zł, tj. 64,8% wydatków w ramach realizacji projektu o wartości dotacji 90,0 tys. zł. Z tego

³² Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w 2020 r., przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w 2020 r. wyniosło 5411,45 zł (Dz. Urz. GUS poz. 1), zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 stycznia 2022 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w 2021 r., przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w 2021 r. wyniosło 5889,84 zł (Dz. Urz. GUS poz. 2).

³³ Zgodnie z regulaminem (część A, rozdział III, pkt 5) za wkład własny uznaje się wkład finansowy lub wkład osobowy.

³⁴ Wartość pracy wolontariuszy skalkulowano według stawki wskazanej w regulaminie konkursu (część A, rozdział III, pkt 5), tj. 25 zł za godzinę pracy w przypadku nieskomplikowanych prac administracyjnych lub pomocniczych oraz 75 zł. przy pracach specjalistycznych

wydatkowano 67,3% środków na działania merytoryczne. Na koszty administracyjne wydatkowano 10,4 tys. zł z przewidzianych 18,7 tys. zł.

(akta kontroli t. 1, str. 367-369, 377)

W obu realizowanych zadaniach publicznych obowiązek prowadzenia wyodrębnionej dokumentację finansowo-księgową i ewidencji księgową, wynikający z § 5 pkt 1 podpisanych umów, był realizowany przez księgową projektu, w arkuszu kalkulacyjnym Excel. W księgach rachunkowych prowadzonych przez biuro księgowe obsługujące Fundację, koszty te były księgowane na kontach rodzajowych, bez rozdzielania ich na źródła finansowania, tj. granty, dotacje, darowizny. Taki sposób prowadzenia dokumentacji finansowo księgową projektu wynikał z przyjętej przez Fundację polityki rachunkowości³⁵ i przyjętego planu kont.

Koszty zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych na kontach rodzajowych. Poniesione koszty zostały udokumentowane w przekazanym do Ministerstwa sprawozdaniu sporządzonym na podstawie zapisów w dodatkowej dokumentacji finansowej prowadzonej w arkuszu kalkulacyjnym Excel.

(akta kontroli t. 1 str. 12-18, 167, 206, 263-294, 304, 317-318, 372, t. 2 str.764)

Badaniem objęto próbę 50 dowodów księgowych wybranych w sposób celowy wg najwyższej wartości w ramach:

- zadania nr 492/2021/Aktywni+ w łącznej kwocie 120,9 tys. zł, w tym merytoryczne w kwocie 104,4 tys. zł i koszty administracyjne w kwocie 16,5 tys. zł. W kategorii koszty merytoryczne nie były rozliczane wydatki osobowe dotyczące kosztów administracyjnych. Koszty były przewidziane w budżecie projektu i poniesione od 1 maja 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zapłaceniem odsetek;
- zadania nr 22/2022/Aktywni+ w łącznej kwocie 56,1 tys. zł, w tym koszty merytoryczne w kwocie 45,8 tys. zł i koszty administracyjne w kwocie 10,3 tys. zł (wg stanu na dzień 31 października 2022 r.) W ramach kategorii koszty merytoryczne nie były rozliczane wydatki osobowe dotyczące kosztów administracyjnych. Koszty były przewidziane w budżecie projektu i poniesione od 1 kwietnia 2022. do dnia 31 października 2022 r. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zapłaceniem odsetek.

Opis dowodów księgowych był niezgodny z regulaminem konkursu (Część B, Rozdział I, pkt 3) i zawartą umową³⁶. Wszystkie dowody księgowe powinny zawierać elementy określone w art. 21 ust. 1 pkt 6 uor. Na dowodach księgowych nie było: czytelnego podpisu osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych, sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych wraz z podpisem osoby dokonującej wpisu do ewidencji księgową, zapisu potwierdzającego akceptację przez głównego księgowego (lub osobę upoważnioną) dowodu księgowego do zapłaty, zapisu dotyczącego zatwierdzenia do zapłaty dowodu księgowego przez kierownika jednostki lub osobę upoważnioną. Wszystkie objęte badaniem dowody księgowe zawierały zapis obejmujący: dane o umowie i zadaniu finansowanym w ramach programu, numer zadania, zapis o sprawdzeniu dowodu pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz podpis Prezes Fundacji. Na wszystkich dowodach znajdowała się także dekretacja księgowa wskazująca na ujęcie tego dowodu w prowadzonej dodatkowej dokumentacji finansowo-księgową realizowanych zadań publicznych w arkuszu kalkulacyjnym Excel, ale nie było dekretacji odnoszącej się do księgowania w księgach rachunkowych prowadzonych

³⁵ Punkty 9-11 Polityki rachunkowości Fundacji.

³⁶ § 5 pkt 3 zawartych umów nr. 492/2021/Aktywni+ i nr 22/2022/Aktywni+.

przez biuro księgowo³⁷ obsługujące Fundację na podstawie umowy. Ustalenia w tym zakresie przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 96, 168, 206, 359-369, 372-375, 377, 379-388, t. 2, str. 390-440, 764)

1.5. Fundacja nie przestrzegała zasady obrotu bezgotówkowego. Płatności bezgotówkowe dokonywane były z rachunku bankowego, na które wpłynęły środki dotacji³⁸.

(akta kontroli t. 1, str. 216, 359-364, 367-369)

W ramach realizacji zadania publicznego nr 492/2021/Aktywni+ dokonano płatności gotówkowych na łączną kwotę 47,5 tys. zł, co stanowiło 30,2% kosztów (157,5 tys. zł). Największe płatności gotówkowe dotyczyły zapłaty z tytułu umowy o dzieło w czterech przypadkach na łączną kwotę 15,1 tys. zł³⁹, co stanowiło 23,0% wartości zawartych umów o dzieło, tj. 65,7 tys. zł.

(akta kontroli t. 1 str. 359-365, t. 2, str. 708-709)

W ramach realizacji zadania publicznego nr 22/2022/Aktywni+ dokonano płatności gotówkowych na łączną kwotę 23,3 tys. zł, co stanowiło 40% kosztów na dzień 31 października 2022 r. tj. 58,3 tys. zł. Największe płatności gotówkowe dotyczyły zapłaty z tytułu umowy o dzieło w dwóch przypadkach na łączną kwotę 9,0 tys. zł⁴⁰, co stanowiło 44,4% wartości zawartych umów o dzieło tj. 20,3 tys. zł.

(akta kontroli t. 1, str. 367-369, t.2, str. 708, 710)

Zgodnie z regulaminem konkursu, zasadą jest dokonywanie przez zleceniobiorcę płatności bezgotówkowej (przelewy), jednakże dopuszczalne jest dokonywanie płatności gotówkowych w przypadkach, gdy nie jest możliwy obrót bezgotówkowy (Część B, Rozdział I, pkt 2). Ustalenia w tym zakresie przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 94)

1.6. Zgodnie z zasadą oszczędnego wydatkowania środków publicznych, wydatki w ramach zadania nr 492/2021/Aktywni+ i nr 22/2022/Aktywni+ były dokonywane po uprzednim rozeznaniu cen rynkowych. Fundacja przed przystąpieniem do złożenia każdej z ofert w ramach ogłoszonego przez Ministerstwo programu, ustalała ceny na etapie ostatecznego budżetu projektu i adekwatnie do przyznanej dotacji w drodze negocjacji pomiędzy jej przedstawicielem – koordynatorem projektu, a wyznaczonym przez MRiPS – opiekunem projektu. Po uzyskaniu drogą mailową akceptacji harmonogramu i kosztorysu, oferent otrzymywał informację na temat dalszej procedury zawarcia umowy. Bez akceptacji harmonogramu, kosztorysu oraz zaplanowanych rezultatów przez MRiPS nie było możliwe zawarcie umowy (Część A, Rozdział VII, pkt 1, regulamin konkursu).

(akta kontroli t. 1, str. 82, 305)

1.7. Fundacja w ramach zadania nr 492/2021/Aktywni+ i nr 22/2021/Aktywni+ nie prowadziła wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego w systemach informatycznych biur księgowych obsługujących Fundację⁴¹. Celem spełnienia wymogu „wyodrębnionej” ewidencji księgowej projektu Prezes Fundacji zatrudniła na umowę cywilnoprawną księgową projektu, która

³⁷ Biura księgowe obsługujące Fundację w okresie 2021-2022 księgowały te koszty na kontach rodzajowych, bez rozdzielania ich na źródła finansowania, tj. granty, dotacje, darowizny.

³⁸ Płatności gotówkowe były dokonywane w razie konieczności w miejscu realizacji działań m.in. na potrzeby zakupu biletów komunikacji publicznej beneficjentów projektu, opłat pocztowych i opłat za zamówione przesyłki paczek, wydawnictw i innych towarów „za pobraniem”, usług gastronomicznych, zakupu paliwa dokonywanego na stacjach paliwowych.

³⁹ Umowy o wartości: 6 tys. zł, 4,8 tys. zł, 2,3 tys. zł, 2,0 tys. zł.

⁴⁰ Umowy o wartości: 6,6 tys. zł i 2,4 tys. zł.

⁴¹ W okresie realizacji projektów nr 492/2021/Aktywni+ i nr 22/2022/Aktywni+ Fundacja korzystała z usług 2 biur księgowych.

utworzyła konta analityczne i syntetyczne⁴² w arkuszu kalkulacyjnym Excel dedykowane rozliczeniu kosztów projektów. Na podstawie tej dodatkowej dokumentacji finansowej realizowanych przez Fundację zadań publicznych, prowadzonej poza systemami informatycznymi biura księgowego obsługującego Fundację, sporządzono sprawozdanie z wykonania projektu, które wprowadzono do generatora ofert „Aktywni+”, a które podlegało zatwierdzeniu przez Ministerstwo. W księgach rachunkowych prowadzonych przez biuro księgowe obsługujące Fundację koszty te były księgowane na kontach rodzajowych, bez rozdzielania ich na źródła finansowania tj. granty, dotacje, darowizny.

(akta kontroli t. 1, str. 372-375, t. 2, str. 762, 764)

Powyższy sposób prowadzenia dokumentacji dotyczącej realizowanych przez Fundację zadań publicznych oraz księgowania kosztów wynikał z § 9-11⁴³ polityki rachunkowości Fundacji.

(akta kontroli t. 1, str. 13)

W planie kont Fundacji nie było kont przeznaczonych na obsługę zadań publicznych realizowanych przez Fundację w latach 2021-2022.

(akta kontroli t. 1, str. 263-294)

Polityka rachunkowości Fundacji zatwierdzona uchwałą Zarządu nr 1/2017 z dnia 15 stycznia 2017 r., nie spełniała wymogów określonych art. 10 ust. 1 uor. Ponadto polityka rachunkowości nie była aktualizowana. Ustalenia w tym zakresie przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str.12-18)

Prezes Fundacji przedstawiła zestawienie faktur i rachunków potwierdzających wykonanie dotacji w ramach:

- zadania nr 492/2021/Aktywni+, w łącznej kwocie 157,5 tys. zł, w tym koszty merytoryczne w kwocie 140,3 tys. zł oraz koszty administracyjne w kwocie 17,2 tys. zł. Zestawienie faktur i rachunków potwierdzających wykonanie dotacji w kwocie 157,5 tys. zł wraz w wkładem osobowym 18,0 tys. zł nie przekraczało sumy wszystkich kosztów realizacji zadania publicznego w kwocie 175,5 tys. zł;
- zadania nr 22/2022/Aktywni+, w łącznej kwocie 58,3 tys. zł, w tym koszty merytoryczne w kwocie 48,0 tys. zł oraz koszty administracyjne w kwocie 10,3 tys. zł wg stanu dzień 31 października 2022 r.

(akta kontroli t. 1, str. 183, 365, 369)

W związku z kontrolą NIK, dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej Ministerstwa⁴⁴ w piśmie z dnia 10 listopada 2022 r.⁴⁵ stwierdziła, że mając na uwadze dowody i dokumenty, z których wynika, że zadanie zostało zrealizowane i rozliczone na podstawie utworzonych kont analitycznych i syntetycznych dedykowanych rozliczeniu kosztów projektu poza systemami informatycznymi biura księgowego należy uznać, że wymóg prowadzenia „wyodrębnionej ewidencji księgowej projektu” w tym konkretnym przypadku został spełniony. Jednocześnie sytuację w której „(...) Biuro rachunkowe księgowało wszystkie dokumenty powstające w podmiocie na kontach rodzajowych zgodnie z planem kont, bez rozdzielania ich na źródła finansowania tj. granty, dotacje, darowizny itp. W szczególności w planie kont nie było kont przeznaczonych na obsługę tego konkretnego zadania publicznego,

⁴² Odpowiednio nr 492/2021 i nr 22/2022.

⁴³ 9 „Prowadzenie ksiąg rachunkowych powierza się licencjonowanej firmie rachunkowej (...) 10. W przypadku otrzymania grantu bieżące czynności finansowo księgowe, (...) prowadzi wyznaczony pracownik Fundacji. 11. Dokumentację finansową obrazującą wszelkie wydatki projektu w postaci konta sald i konta wydatków uporządkowanych wg. zadań projektu prowadzi pracownik Fundacji wymieniony w przyjętej do realizacji Ofercie realizacji zadania publicznego (...).

⁴⁴ Dalej: dyrektor DAS.

⁴⁵ Znak DAS-I.81.3.3.2022.BG.MR.

a w informatycznym systemie księgowym środki dotacji nie były w żaden sposób „znaczone” (...)” należałoby uznać za uchybienie.

(akta kontroli t. 2, str. 486-487)

1.8. W ramach realizacji zadania publicznego objęta do badania próba 15 dowodów księgowych wybranych w sposób celowy wg najwyższej wartości w ramach:

- zadania nr 492/2021/Aktywni+ w łącznej kwocie 64,0 tys. zł, w tym cztery na najwyższe kwoty (25,4 tys. zł), oraz cztery dotyczące kosztów osobowych (16,0 tys. zł) wykazały, że wydatki zostały poniesione w terminie realizacji zadań, zgodnie z zawartymi umowami, w okresie realizacji zadania publicznego.
- zadania nr 22/2022/Aktywni+ wg stanu na 31 października 2022 r. w łącznej kwocie 36,1 tys. zł, w tym cztery na najwyższe kwoty (13,0 tys. zł), oraz cztery dotyczące kosztów osobowych (10,6 tys. zł) wykazały, że wydatki zostały poniesione w terminie realizacji zadania, zgodnie z zawartymi umowami, w okresie realizacji zadania publicznego.

Wszystkie objęte badaniem dowody nie zawierały wymaganych regulaminem konkursu (Część B, Rozdział I, pkt 3) oraz zawartą umową⁴⁶, określonych w art. 21 ust. 1 pkt 6 uor wymogów formalnych, tj. stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja). Brak było: czytelnego podpisu osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych, sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych wraz z podpisem osoby dokonującej wpisu do ewidencji księgowej, zapisu potwierdzającego akceptację przez głównego księgowego (lub osobę upoważnioną) dowodu księgowego do zapłaty, zapisu dotyczącego zatwierdzenia do zapłaty dowodu księgowego przez kierownika jednostki lub osobę upoważnioną.

Dowody księgowe zawierały zapis obejmujący: dane o umowie i zadaniu finansowanym w ramach programu, numer zadania, zapis o sprawdzeniu dowodu pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz podpis Prezes Fundacji. Na wszystkich dowodach znajdowała się dekretacja księgowa wskazująca na ujęcie tego dowodu w dodatkowej dokumentacji finansowej realizowanych przez Fundację zadań publicznych prowadzonej poza księgami rachunkowymi Fundacji, w arkuszu kalkulacyjnym Excel. Nie było dekretacji odnoszącej się do księgowania w księgach rachunkowych prowadzonych przez biuro księgowe obsługujące Fundację na podstawie umowy. Ustalenia w tym zakresie przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, 379-388, t. 2, str. 390- 440, 764)

1.9. W rozliczeniach wydatków oraz w sprawozdaniu z zadania publicznego nr 492/2021/Aktywni+ nie stwierdzono dokonywania wydatków niekwalifikowalnych.

(akta kontroli t. 1, 176-184, 359-365, t. 2, str. 389-440)

1.10. Fundacja przestrzegała zasady bezpośredniej realizacji zadania przez organizację dotowaną ze środków programu i nie zlecało wykonywania zadań podwykonawcom.

(akta kontroli t. 1, str. 13, 183, t. 2, str. 665-666)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Fundacja realizując zadanie nr 492/2021/Aktywni+ nie przekazała do MRiPS ankiety monitorującej realizację programu, w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania. Nieprzekazanie przez Fundację w terminie przedmiotowej ankiety było niezgodne z regulaminem konkursu (Część A, Rozdział VIII, pkt 5).

⁴⁶ § 5 pkt 3 zawartych umów nr 492/2021/Aktywni+ i nr 22/2022/Aktywni+.

Jak wyjaśniła Prezes Fundacji, MRiPS nie przypominało o obowiązku dołączenia ankiety ewaluacyjnej do sprawozdania złożonego w generatorze wniosków z realizacji zadania nr 492/2021/Aktywni+.

Fundacja wykonała powyższy obowiązek w toku kontroli NIK wraz z przekazaniem raportu z ewaluacji zadania.

(akta kontroli t. 2, str. 637-648, 755, 764, 766)

2. Z dziewięciu przekazanych list obecności osób uczestniczących w konferencjach żadna nie zawierała nazwiska prelegenta oraz podpis prelegenta, osiem nie zawierało godzin zajęć, jedna nie zawiera wieku słuchaczy. Ponadto materiały wytworzone w trakcie projektu np. Vademecum wiedzy obywatelskiej wydawano przy wielu okazjach np. klubach seniora, wykładach i spotkaniach, bez potwierdzenia ich odbioru na liście uczestników spotkania.

Zgodnie z Regulaminem (Część A, Rozdział III, pkt 6 ppkt 1) potwierdzeniem kwalifikowalności wydatków związanych z uczestnictwem beneficjentów ostatecznych w realizowanych zadaniach, było oświadczenie⁴⁷ złożone przez tegoż beneficjenta, zawierające m.in. datę urodzenia beneficjenta ostatecznego (celem potwierdzenia ukończenia 60 roku życia w przypadku seniorów). W przypadku przekazywania materiałów szkoleniowych wymagane było potwierdzenie na liście obecności ich odbioru przez uczestników.

Prezes Fundacji wyjaśniła, że część wymogów przeoczono. Ponadto wydawanie materiałów za pokwitowaniem i domaganie się podpisów na listach w przypadkach sesji plenarnych (z akredytacją) lub o charakterze otwartym nie była praktykowana z uwagi na otwarty charakter tych spotkań. Z kolei materiały dla seniorów, co do zasady są swobodnie dostępne np. w klubach seniora. Ponadto, w przypadku list obecności niektórzy przedstawiciele gospodarzy uważają dane na listach za dane chronione rozporządzeniem RODO⁴⁸, również niektórzy seniorzy wzbraniają się przed podawaniem takich danych.

NIK zauważa, że opisane problemy z dokumentowaniem uczestnictwa seniorów w projekcie są kwestiami organizacyjnymi, które można dopracować i rozwiązać wspólnie z opiekunem projektu. Regulamin konkursu precyzyjnie wskazywał jakie dane powinny znajdować się na listach obecności oraz że przekazanie materiałów szkoleniowych również powinno zostać odnotowane na listach obecności na konferencjach. Natomiast kwestie dotyczące RODO są uregulowane w regulaminie konkursu, tj. warunkiem uczestnictwa w nim jest złożenie oświadczenia o akceptacji jego zasad.

(akta kontroli t. 1, str. 68, str. t. 2, str. 489, 762, 764, 766)

3. Wszystkie dowody, w próbie 100 dowodów księgowych⁴⁹ wybranych w sposób celowy wg najwyższej wartości w ramach zadania nr 492/2021/Aktywni+⁵⁰ i zadania nr 22/2022/Aktywni+⁵¹, nie zawierały wymaganych regulaminem konkursu oraz zawartą umową, określonych w art. 21 ust. 1 pkt 6 uor wymogów formalnych, tj. stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia

⁴⁷ W związku z kontrolą NIK, dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej MRiPS w piśmie z dnia 9 listopada 2022 r. stwierdziła, że w przypadku braku oddzielnych deklaracji/oświadczeń o przystąpieniu/udziale do projektu należy przyjąć, że określenie m.in. imienia i nazwiska oraz podpisu beneficjenta ostatecznego na liście obecności wraz z podaniem daty urodzenia / PESELu, ew. wieku spełnia warunek w zakresie złożenia oświadczenia w zakresie kwalifikowalności uczestników i kosztów ich dotyczących.

⁴⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Dz. U. UE L 119 z 04.05.2016, srt. 1, ze zm.

⁴⁹ Dowodów księgowych objętych badaniem w pkt. 1.4 i 1.8 wystąpienia pokontrolnego po 50 szt. z każdego zadania publicznego realizowanego przez Fundację.

⁵⁰ W łącznej kwocie 120,9 tys. zł.

⁵¹ W łącznej kwocie 56,1 tys. zł.

w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja). Warunkiem konkursu było m.in. umieszczenie na dowodach księgowych: czytelnego podpisu osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych, sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych wraz z podpisem osoby dokonującej wpisu do ewidencji księgowej, zapisu potwierdzającego akceptację przez głównego księgowego (lub osobę upoważnioną) dowodu księgowego do zapłaty, zapisu dotyczącego zatwierdzenia do zapłaty dowodu księgowego przez kierownika jednostki lub osobę upoważnioną. Tych zapisów na badanych dowodach księgowych nie było. Dowody księgowe zawierały oznaczenia związane z kontami analitycznymi i syntetycznymi prowadzonymi w arkuszu kalkulacyjnym.

Prezes Fundacji wyjaśniła, że dowody księgowe opatrzone tymi dekretacjami w celu zapewnienia pełnej identyfikacji i kontroli wydatków projektów, zgodnie z dodatkową dokumentacją finansową realizowanych przez Fundację zadań publicznych, prowadzoną w arkuszu kalkulacyjnym Excel. NIK nie podziela tej argumentacji, gdyż w księgach rachunkowych przedmiotowe dowody księgowe były księgowane na kontach rodzajowych z inną dekretacją. Przepis art. 21 ust. 1 pkt 6 mówi o dowodach księgowych, a dodatkowa dokumentacja finansowa zadań publicznych realizowanych przez Fundację była prowadzona poza księgami rachunkowymi Fundacji.

(akta kontroli t. 1, str. 372-373, t. 2, str. 390-440, 493-546, 762, 764)

4. W ramach realizacji zadań publicznych nr 492/2021/Aktywni+ i nr 22/2022/Aktywni+⁵² dokonano płatności gotówkowych z tytułu umowy o dzieło w sześciu przypadkach na łączną kwotę 24,1 tys. zł.

Zgodnie z regulaminem zasadą było dokonywanie przez zleceniobiorcę płatności bezgotówkowej (przelewy), jednak dopuszczalne jest dokonywanie płatności gotówkowych w przypadkach, gdy nie jest możliwy obrót bezgotówkowy.

Prezes Fundacji wyjaśniła, że część zapłat za wykonanie zadania została zrealizowana w formie gotówkowej na wyraźną prośbę wykonawców, którzy oczekując na potwierdzenie wykonania zadania przez koordynatora projektu, wnosili o dokonanie wypłaty gotówką z uwagi na swoje istotne osobiste potrzeby.

NIK nie podziela tego stanowiska, ponieważ w przypadku umowy o dzieło trudno uznać, że obrót bezgotówkowy nie był możliwy do realizacji. Fundacja była posiadaczem rachunku bankowego wskazanego w umowie z Ministrem, w celu obsługi środków pochodzących z dotacji w ramach programu. Płatności dokonywane gotówką, zwłaszcza, gdy w umowie wskazano konto wykonawcy oraz określono sposób zapłaty przelewem, nie były więc zgodne z zasadami określonymi w regulaminie konkursu.

(akta kontroli t. 1, str. 94, t. 2, 708-710)

5. Dokumentacja opisująca przyjęte zasady rachunkowości, tj. polityka rachunkowości Fundacji nie spełniała wymogów wskazanych w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit b⁵³ i c⁵⁴ oraz art. 10 ust. 1 pkt 4 uor. Nie określono wykazu zbiorów danych

⁵² Wg. stanu na dzień 31 października 2022 r.

⁵³ Tj. nie określono, w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych.

⁵⁴ Nie zawarto opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy pomocy komputera – opisu systemu informatycznego zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych. Nie zawarto opisu systemu przetwarzania danych, w tym opisu systemu informatycznego zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji. Nie określono systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów. Ponadto polityki rachunkowości nie aktualizowano, co naruszało zapis art. 10 ust. 2 uor. Przyjęty przez Fundację w polityce rachunkowości sposób prowadzenia i księgowania kosztów zadań publicznych polegający na księgowaniu kosztów na kontach rodzajowych, bez rozdzielania ich na źródła finansowania, tj. granty, dotacje, darowizny uniemożliwił prawidłową realizację obowiązku zapisanego w § 5 ust 1 podpisanych umów. To jest prowadzenie wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego nie odbywało się w księgach rachunkowych Fundacji, lecz zgodnie z § 10 i 11 polityki rachunkowości Fundacji, poza nimi, w arkuszu kalkulacyjnym Excel, przez wynajętą w tym celu księgową. Ta dodatkowa dokumentacja finansowa była podstawą rozliczeń z MRiPS.

Prezes Fundacji wyjaśniła, że polityka rachunkowości Fundacji od dnia jej uchwalenia nie była zmieniana, ponieważ nie wystąpiła taka potrzeba, a otrzymanie przez Fundację dotacji nie stanowiło podstawy do jej zmiany. Ponadto wyjaśniła, że biura księgowe, co do zasady, nie prowadzą rozliczeń projektów grantowych.

NIK nie podziela wyjaśnień prezes Fundacji. Fundacja podpisała z Ministrem umowy w których zobowiązała się do przestrzegania określonych w umowie i regulaminie zasad. W związku z czym Fundacja była zobowiązana do zmiany polityki rachunkowości w sposób umożliwiający prawidłowe, zgodne z regulaminem konkursu oraz podpisanymi umowami prowadzenie rachunkowości projektów.

(akta kontroli t. 1, str. 12-18, 355-358, 170-173)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie przygotowanie i efekty zadań publicznych realizowanych przez Fundację w latach 2021-2022. Wszystkie działania proponowane w ofercie zostały zrealizowane, a koszty zostały poniesione w terminie. Jednocześnie NIK negatywnie ocenia przyjęty przez Fundację w polityce rachunkowości sposób prowadzenia i księgowania kosztów zadań publicznych polegający na księgowaniu kosztów na kontach rodzajowych, bez rozdzielania ich na źródła finansowania, tj. granty, dotacje, darowizny. W ocenie NIK, przyjęte w polityce rachunkowości Fundacji zasady rozliczania zadań publicznych uniemożliwiają prawidłowe prowadzenie wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego. Inne wskazane nieprawidłowości dotyczą naruszenia niektórych zapisów regulaminu konkursu, w szczególności dotyczących dokumentowania wykonanych zadań publicznych i dokonywania płatności za część umów o dzieło gotówką.

OBSZAR

2. Osiągnięcie zakładanych efektów i ocena metod ich pomiaru

Opis stanu faktycznego

2.1. Potrzebę zjednoczenia ruchów senioralnych w Polsce oraz utworzenia ogólnopolskiego przedstawicielstwa i rzecznictwa interesów wszystkich polskich

seniorów wyrażały różne środowiska senioralne. W marcu 2015 r. powołano ruch społeczny Obywatelski Parlament Seniorów. W październiku 2015 r. odbyła się I plenarna sesja OPS w sali obrad Sejmu RP z udziałem 460 delegatów OPS. W OPS reprezentowanych było ok. 3000 organizacji senioralnych. Do tworzenia OPS zaproszono około 700 UTW, 350 rad seniorów, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów⁵⁵, stowarzyszenia służb mundurowych, organizacje kombatanów, konsumentów, pacjentów, Caritas Polska. Ponieważ ruch OPS nie posiadał osobowości prawnej, powołano Fundację OPS, która była instrumentem prawno-finansowym OPS. Od 2016 r. Fundacja była organizatorem kolejnych sesji plenarnych OPS oraz organizatorem struktur regionalnych. Do roku 2021, tj. momentu realizacji zadania nr 492/2021/Aktywni+ powstało 8 delegatur regionalnych OPS. W latach 2020-2021 sesje plenarne odbywały się w Senacie RP (140 delegatów) dzięki uczestnictwie Fundacji w programach ASOS i Aktywni+ prowadzonych przez MRiPS oraz wsparciu Marszałka Senatu RP. W 2022 r., w ramach programu Aktywni+ i dzięki wsparciu Marszałek Sejmu RP obrady plenarne OPS odbyły się w Sejmie RP (460 delegatów).

Osoby kluczowe w projekcie od 15 lat prowadziły duże projekty senioralne. OPS włączał się do innych, równoległe prowadzonych, projektów senioralnych jak „Akademia Liderów 60+”, „Cyberbezpieczeństwo seniorów w sieci”, „Innowacyjne Uniwersytety Trzeciego Wieku”, programów wychodzenia z kryzysu pandemicznego, telewizji senioralnej prowadzonej przez Fundację Ogólnopolskie Porozumienie UTW, klubokawiarni „Pora na Seniora”. Realizowane przez Fundację zadania miały charakter ogólnopolski i były zbieżne z programami rządowej polityki senioralnej⁵⁶.

(akta kontroli t. 1, str. 155-156, 192-193, t. 2, str. 479-481, 766)

2.2. Fundacja do pomiaru rezultatu realizacji zadań nr 492/2021/Aktywni+ i nr/22/2022/Aktywni+ przyjęła w ofertach następujące wskaźniki:

- przeprowadzenie wyborów do OPS i organizację VII i VIII sesji plenarnej OPS w Senacie i Sejmie RP⁵⁷;
- stworzenie w Warszawie ogólnopolskiego, powszechnie dostępnego Centrum Dialogu Obywatelskiego, miejsca spotkań, szkoleń, debat, badań opinii;
- utworzenie nowych struktur regionalnych OPS⁵⁸;
- zorganizowanie konferencji regionalnych⁵⁹;
- wydanie Vademecum wiedzy obywatelskiej oraz biuletynu OPS, po 500 szt.;
- przeprowadzenie szkoleń dla seniorów, w sumie 140 godzin⁶⁰;
- opracowanie schematów pożądanej sieci organizacji senioralnych;
- zaproponowanie zmian legislacyjnych, opracowanie materiałów i ekspertyz;
- reportaże w prasie senioralnej, wydawnictwa, plakaty.

Wszystkie ww. zadania zostały zrealizowane i osiągnięto zakładane wskaźniki. Na uwagę zasługuje fakt, że w ramach przyznanych środków przeprowadzono więcej działań, niż zakładano, w zakresie organizowania konferencji regionalnych, które miały służyć konsultacjom działań OPS i zwiększeniu aktywności OPS w regionach⁶¹.

⁵⁵ Posiadający 35 oddziałów okręgowych i ok. 2500 kół terenowych.

⁵⁶ Programy ASOS 2020 i Aktywni+.

⁵⁷ 2021 r. w sesji plenarnej w Senacie RP uczestniczyło 140 delegatów OPS, w 2022 r. w sesji plenarnej w Sejmie RP uczestniczyło 460 delegatów.

⁵⁸ Utworzono jedną nową delegaturę OPS w 2021 r. i dwie nowe delegatury OPS w 2022 r.

⁵⁹ Planowano zorganizowanie 8 konferencji w 2021 r i 6 konferencji w 2022.

⁶⁰ 80 godzin w 2021 r., 60 godzin w 2022 r.

⁶¹ W 2021 r. zaplanowano 8 konferencji regionalnych, zrealizowano 9. W 2022 r. zaplanowano 6 konferencji regionalnych, do 31 października 2022 r. zrealizowano 11.

(akta kontroli t. 1, str. 154-156, 162, 176-184, 192-193, 196, t. 2, str. 661-669)

Łącznie w realizacji 15 działań w 2021 r. wzięło udział nie mniej niż 471 beneficjentów. W działaniach zrealizowanych w 2022 r. wg stanu na 31 października 2021 r. wzięło udział około 500 osób⁶².

(akta kontroli t. 2, str. 585, 663)

Do promocji i informowania seniorów o projektach realizowanych w ramach Programu Aktywni+ Fundacja skutecznie wykorzystywała swoją stronę internetową. Wzrost aktywności seniorów uczestniczących w ruchu społecznym OPS w sieci www spowodowany realizowanymi przez Fundację zadaniami publicznymi w latach 2021-2022 był widoczny w statystykach strony internetowej prowadzonej przez Fundację od 2016 r., który pokazuje poniższa tabela.

Okres	Odwiedzający ⁶³	Odwiedziny
Ostatnie 7 dni (tydzień)	138	1065
Ostatnie 30 dni (miesiąc)	4 299	26 840
Ostatnie 365 dni (rok)	48 864	501 961
Łącznie (od 2016 r.)	92 804	621 016

Jak wynika z ww. danych przyrost liczby nowych użytkowników (odwiedzających) w ciągu ostatniego roku⁶⁴ wynosi 52,2 % ogólnej liczby osób odwiedzających stronę od 2016 r., tj. podwojono liczbę użytkowników strony. Jednocześnie aktywność użytkowników (odwiedziny na stronie) wzrosła pięciokrotnie, tj. liczba odwiedzin strony w ciągu ostatnich 365 dni wyniosła 80,8 % wszystkich odwiedzin na stronie Fundacji. Biorąc pod uwagę, że znaczna część seniorów ma problemy z przyswojeniem nowoczesnych technik informacyjnych, był to także dodatkowy efekt programu.

(akta kontroli t. 2, str. 761, 764, 766)

Uczestnikom zadania nr 492/2021/Aktywni+ umożliwiono wypełnienie anonimowej ankiety z oceną satysfakcji użytkowników. W ankiecie wzięło udział 106 osób z których 84, tj. 79% uczestników ankiety, było delegatami OPS. Projekt został oceniony jako bardzo potrzebny przez 99% uczestników ankiety. Najwyższą ocenę przydatności formy realizacji projektu w ankiecie uzyskały sesje plenarne w Sejmie i Senacie RP – odpowiedź 35% respondentów oraz artykuły w prasie senioralnej, wydawnictwa – odpowiedź 17% respondentów, a także szkolenia i warsztaty – odpowiedź 16% respondentów.

(akta kontroli t. 2, str. 637-641)

2.3. Odnośnie trudności lub ograniczeń przy realizacji programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” Edycji 2021 i 2022, Prezes Fundacji wskazała:

- niższe niż zakładane w ofercie finansowanie projektu przez MRiPS. Powodowało to wyeliminowanie niektórych działań z projektów, większe zaangażowanie wolontariackie kluczowych osób w projekcie, ograniczanie liczby uczestników projektów i świadczeń dla nich;
- wypłacanie dotacji z opóźnieniem (3 miesiące) w stosunku do harmonogramu realizacji projektów, co powodowało perturbacje płatnicze, zaciąganie pożyczek i zobowiązań;
- regulamin konkursu zawierał wymagania trudne do spełnienia przy realizacji projektu np. ograniczenie wypłat gotówkowych, które były niezbędne w pewnych obszarach realizacji projektów, wymogi dotyczące poświadczania otrzymanych

⁶² Dane z karty monitoringu zadania nr 22/2022/Aktywni+ z dnia 14 października 2022 r.

⁶³ Odwiedzający to liczba unikalnych użytkowników, którzy oglądali co najmniej jedną stronę w witrynie.

⁶⁴ Który obejmuje końcowy etap realizacji zadania nr 492/2021/Aktywni+ i realizację zadania nr 22/2022/Aktywni+.

materiałów, gadżetów konferencyjnych, i innych przedmiotów zakupionych w celu promocji projektu;

- inflacja powodowała podwyższenie kosztów w trakcie realizacji projektów.

Jak wskazała Prezes Fundacji, powyższe uwagi były przekazywane w toku negocjacji do opiekuna projektu w Ministerstwie, ale nie przyniosły skutku, ponieważ dokumenty były przyjęte i procedowane wcześniej, zanim opiekun uzyskał informacje w przedmiotowej sprawie. Ponadto uwagi te były zgłaszane przy okazji monitoringu realizacji zadania nr 22/2022/Aktywni+ przeprowadzonego 14 października 2022 r.

(akta kontroli t. 2, str. 482-483, 665-666)

2.4. Projekt OPS był realizowany od 2015 r. i ma charakter ciągły. Działania będą kontynuowane m.in. z uwagi na sukces związany z powrotem sesji plenarnej OPS do Sejmu RP w 2022 r. i współpracę z Marszałkiem Sejmu RP oraz perspektywy kontynuacji działalności w IV kadencji OPS w latach 2022-2025.

(akta kontroli t. 2, str. 483)

W toku kontroli przeprowadzono badanie ankietowe w ramach którego wysłano do 27 osób, które uczestniczyły w realizowanym przez Fundację projekcie, ankiety do wypełnienia. Anonimowej odpowiedzi udzieliło 10 osób (37,0 %) ⁶⁵. Z tego 70% respondentów zadeklarowało wyższe wykształcenie, a połowa osób pochodziła z miast powyżej 100 tys. mieszkańców ⁶⁶. Ocenę dobrą lub wyższą wystawiło realizowanym projektom sześć osób. Tyle samo osób brało udział w wycieczkach realizowanych w ramach programu. 70% respondentów dowiedziało się o realizowanych projektach poprzez kontakt z organizacjami senioralnymi.

(akta kontroli t. 1, str. 246-247, t. 2, str. 441-476, 717-734, 769-774)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działania Fundacji w badanym obszarze. Fundacja osiągnęła zakładane efekty i rezultaty zadań publicznych realizowanych w latach 2021-2022. Projekty te wynikały z poprzednio prowadzonych przez Fundację działań, potrzeb środowiska seniorów oraz wpisywały się w politykę senioralną prowadzoną przez MRiPS. W ocenie NIK, poziom partycypacji społecznej seniorów wyraźnie wzrósł przez fakt obecności seniorów w Senacie RP (2021 r.) i Sejmie RP (2022 r.). Wzrosła też aktywność seniorów uczestniczących w ruchu społecznym OPS. Miarą tej aktywności, w ciągu ostatniego roku, był ponad dwukrotny wzrost liczby unikalnych użytkowników (do 92,8 tys. odwiedzających) strony internetowej Fundacji OPS przy jednoczesnym pięciokrotnym wzroście ich aktywności (tj. do 621,0 tys. odwiedzin) w sieci www. W ocenie NIK świadczy to o właściwym wykorzystaniu przez Fundację dostępnych technik informacyjnych.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Aktualizacja polityki (zasad) rachunkowości zgodnie z wymogami określonymi w art. 10 ust. 1 uor, w szczególności określenie używanych narzędzi informatycznych i ich zabezpieczeń.

⁶⁵ Badanie zostało przeprowadzone bezpośrednio po takim samym badaniu ankietowym, którego przedmiotem było uczestnictwo Fundacji Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Warszawie w programie Aktywni+, którego prezesem była ta sama osoba (pani K. Lewkowicz), co mogło wpłynąć na wyniki, gdyż część respondentów mogła nie rozróżniać tych podmiotów (niektórzy respondenci informowali kontrolera, że już wzięli udział w ankiecie).

⁶⁶ 5 osób z miast powyżej 100 tys. mieszkańców, 4 osoby z miast 20-50 tys. mieszkańców, 1 osoba z miasta do 20 tys. mieszkańców.

2. Opisywanie dowodów księgowych zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ust. 1 pkt 6 uor.
3. Przestrzeganie zasady płatności bezgotówkowej.
4. Wprowadzenie zmian organizacyjnych umożliwiających pobieranie od beneficjentów oświadczeń związanych z uczestnictwem w Programie oraz potwierdzanie otrzymania materiałów, zgodnie z wymaganiami konkursu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 21 grudnia 2022 r.

Kontroler
Rafał Przedmojski
Główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

.....
podpis

.....
podpis